

Hírlapárak:
 Egész évre ----- 12 frt.
 Félévre ----- 6 "
 Negyedévre ----- 3 "
 Egy hétre ----- 1 "
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 176. sz.,
 haván az előfizetők és a lap
 szerkesztésére vonatkozó felszámítások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztéségi Iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-56 szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtak el.
 Azonkívül az összes hírdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Szilágyi beszéde.

Nagybecskerek, október 15.

(—) Szilágyi Dezsőnek pozsonyi választói körében elmondott beszéde az egész országnak szól, melylyel a közvéleménynek foglalkozni kell. E beszéd kettős oknál fogva bir országos jelentőséggel. Egyrészt azért, mert egyik indokul az szolgál, hogy Pozsony városa diszpolgárul választotta meg az igazságügyminisztert, ami pedig nemcsak localis érdekű esemény volt, hanem egyik nyilvánulása annak az országra terjedő lelkes és spontán mozgalomnak, melynek folytán egész sereg törvényhatóság egymással vetélkedve sietett a liberális reform program oszlopos vivőit, Wekerle Sándort, Szilágyi Dezsőt és gróf Csáky Albint ebben a legszebb kitüntetésben részesíteni, melyet a polgárok testülete erkölcsi tekintetben nyújthat. Másrészt azért is országos jelentőségű Szilágyinak beszéde, mert tárgyánál fogva aktualitása az egész országra kiterjed.

Most, mikor az egyházpolitikai program ismét új és remélhetőleg végső stádiumba jutott, nagyon időszerű és érdekes volt, hogy a kormánynak éppen ez a tagja, aki ebben a nagy küzdelemben döntő szerepet játszik, a közvélemény előtt megnyilatkozzék. Az egyházpolitikai javaslatok megvalósítása a főrendiházi klerikális ellenzék mesterkedése folytán eddigelé csak félsikert ért el, s ez a körülmény az ultramontanizmus híveinek alkalmas szolgálat arra, hogy a liberalizmus ellen folytatott aknamunkájukat újult erővel folytassák. E tevékenység a bizalmatlanság és gyűlölet konkolyát azzal az állítással igyekszik elhínteni, mely szerint az egyházpolitikai javaslatok a vallásosságnak csorbítására, a közérkölciségnek megrendítésére szolgálnak, s a hol ez a jelző nem elég, ott azokat az erőszakos magyarosítás, anyanyelv előléis mesterséges eszközeinek is hirdetik. Ezenkívül azt sem mulasztja el a klerikális agitáció, hogy a kormány iránti közbizalmat megingassa oly híresztelésekkel, mintha a kabinet a reformjavaslatokat megvalósítani képes nem volna, mert saját kebelében elvi ellentétek élesedtek ki s a szabadelvű párt sem bir elegendő összetartó erővel. Ezeknek a híreszteléseknek értelmese és nyomatékosan a nyakukra hágott Szilágyi Dezső, midőn egyebek közt kijelentette, hogy a kormánynak csak az képezi feladatát, hogy a meggyőződés teljes szilárdságával álljon meg azon az alapon, melyen fölül a vallás és lelkiismereti szabadság biztosítása, az állam jogrendjének felszabadítása felekezeti egyoldalu érdekektől, az egyházak szabadsága a vallási élet terén, a jogegyenlőség megvalósítása és a választások elhárítása polgár és polgár között oly téreken, a melyeken egy eltűnt korak maradványaiként még fennállanak.

És épp azért, mert a kormány szolidárisan el van tökéve, hogy az egyházpolitikai reformnak most mondott alapelveit megvalósítja, épp azért a programból nem is enged egy hajszálnyit sem, hanem az ez idő szerint bukott két javaslatot is a maguk egészében fenntartja. S ha ezek a képviselőháztól ismét visszakertülnek a főrendiházhoz, bizton remélhető, hogy ennek többsége nem fog

többé elzárkózhatni a nyomatékos indokok elől és újabb megfontolás után megfogja szavazni ezt a két javaslatot is.

Ily módon fog a Wekerle kabinet programja, mely egyúttal a nemzet akarata is, a meggyőzés erejével a felekezeti visszavonás és elfogultság mesterkedéseinek diadalmaskodni.

Schwarz Mihály.

— Az utolsó út. —

Nagybecskerek, október 15.

A szó legnemesebb értelmében self-made man volt az, akinek földi maradványait hozzátartozói mélyeség fájdalma, nagyszámú barátainak igaz gyászja és tömegtelen tisztelőinek őszinte részvétele kísérte ma örök nyugóra. Kora fiatalága a nélkülözések és szenvedések láncolata volt, türet, fáradság, éjt napallátóve szorgalmatoskodott és elérte azt, ami az önjerejére támaszkodók csak kevés kiválasztottjának jut osztályrészül: már férőkorra elején elnyerte fáradosásának gyümölcseit.

Hogy idegenből hozánk szakadt, makula nélkül való jellemtulajdonságai, ritka jogási elméje és lebilincselő szeretetreméltósága csakhamar az első közé emelték, neve széles körökben tiszteltté vált, a megye és a város bizalma feléje fordult, amas a köztörvényhatósági és közigazgatási bizottság, emez a városi képviselőtestület kebelébe választván őt, kitközsége pedig, amelynek vallásában született, alelnökévé, majd későbbben elnökévé választotta. A testületek és intézetek egész legiója számította a kiváló férfit majd tagjául, majd jóakaratu, őszinte tanácsadójául.

Valamennyi tisztségében, amelyet csak betöltött, híven és buzgalommal igyekezett feladatának megfelelni s hogy mily ez alaposan sikerült nekie, tanúság rá tekintélyének folytonos növekedése, szavának, ahol csak felemelte, egyre nyomatékosabbá vált. Tiszteletet parancsoló egyénisége ment volt minden hivalkodástól: az ész, munka és jellemnek volt szeplőtlen lovagja.

Hitsorsosai legtevékenyebb és legönzetlenebb gyámolukat irántuk ment: templomuk, mely most épül, irántuk való gondoskodásának legkésebb bizonyossága leandott. Neki köszönhető, az ő fáradságtalan erélyének, hogy a diszes imaháznak megvetették az alapját. A könyörtelen sors nem engedte, hogy hitközségi elnöki működése koronájában gyönyörködhessek.

Egy picinyke véredény elpattanása vérrel ömlesztette el és semmivé tette azt az agyat, amelynek minden működése a közjót célozta. Földi porhüvelyé ma átadott az enyészetnek, de emléke sokáig élni fog s sarkövére ráillik a felirat, hogy: Non omnis mortuus.

Az elhunyt kiváló férfit temetése ma délután ment végbe tömördek gyászközönség jelenlétében. Számos bolt a gyász jeléül be volt csukva.

A főutcái halottasház udvarán 2 órakor együtt voltak a gyászoló család, a megye, a város, a zsidó hitközség, a törvényszék, járásbíró, ügyvédi kar, pénzügyigazgatóság a zsidó négyzet stb. küldöttei, továbbá a temesvári és verescei hitközség deputációi, akik egészen megtöltötték az udvart. Számos rendező gondoskodott róla, hogy a komor pompával végbenő temetés zavartalanul folyhasson le.

A ravatalnál dr. Klein Mór rabbi megható gyászbeszédet tartott, amely sokakat könnyekig megindított. Astán a kossorukkal megakasztott gyászkocsira emelték a koporsót és a gyászmenet a kigyó-utcai kapun át megindult.

A r. kath. templom előtt bekanyarodva a fő utcára tért a szomorú menet, ahol beláthatatlan sokaság csatlakozott hozzá.

A főútcáról egy mellékutcán át az épülőfélben levő zsidótemplomnak tartott a gyászmenet. Itt dr. Mangold Samu, majd ismét dr. Klein Mór rabbi, az előbbi magyarul, utóbbi németül bucsuztatták el a zsidó hitközség nevében szép szavakkal a halottat. A merre a menet elhaladt, gyászfátyollal letakart lámpások égtek, Künn a temetőben dr. Stassik Ferencz mondott gyönyörűt beszédet az ügyvédi kar nevében. Még Löffler Jónás a zsidó hitközség titkára szólott néhány szót s aztán örökre rászarult a sír némasága Schwarz Mihályra.

HIREK.

Tájékoztató.

Október 18. A t. h. é. v. közgyűlése.

Október 24. Tanítógyűlés Nagybecskereken.

November 3. A magyar olvasó-kör hangversenye.

November 12. Közigazgatási bizottsági ülés.

November 15-18. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggel 5 órától nyitva van, nők részére kedden és pénteken délután.

— A zombolyai kettős nász. Szombaton ünnepelték Csekonic Endre gróf és neje született Csirák Constanca grófnő esküt menyezőjüket, leányuk Andrea grófnő pedig ugyancsak e napon lépett házassági frigyre Széchényi Andor gróffal. Reggeli 8 órakor Németh József püspök megáldotta újból a Csitő kápolnában az esküt menyezőjüket ünneplő örömszüllőket. Az egyházi szertartás után a gróf pár az üdvözlő küldöttségeket fogadta. Megjelentek: a grófi gazdasági tisztikar, a zombolyai szolgabíró, kir. járásbíró, a zombolyai nők, a Zombolya és kerülete községeinek képviselői, a zombolyai kaszinó, tüszoltóság és lövészettagjai, végül a n. csornyai tiszoltóság és lövészettagjai. — Valamennyi küldöttség vezetője üdvözlő beszédet intézett az ünneplőnek, annak családjához és az ifju jegyesekhez. Délelőtt fél tizenkettőkor vonultak az ez alkalommal tündéri pompával földiszított házi kápolnába sárvári és felsővidéki Széchényi Andor gróf és menyasszonya zombolyai és janovai Csekonic Andrea grófnő. A templomban az esküt egészen megtöltő grófi uradalmi tisztviselőknél kivül más közönség alig volt. Az egyházi szertartást itt is Németh József püspök végezte. A menyasszony, mint annak idején anyja magyar ruhában esküdtött örök hűséget vőlegényének. A fehér brokát menyasszonyi ruha, öt méter hosszú uszályával, az igasi csipkékkel díszített kötény s a briliánsoktól ragyogó menyasszonyi párta, mely magában 52,000 forint volt, szemképrátató benyomást tett. A vőlegény hussárfőhadnagy-egyenruhában lépett az oltár elé. Násznagyok voltak a menyasszony részéről gróf Károlyi István és gróf Csirák Béla külügyminiszteri osztályfőnök, a vőlegény részéről: Széchényi Kálmán gróf és Liptay Béla báró. — Nyossolyóleányok: Széchényi Paula grófnő, Liptay Eszter bárónő, Csirák Jeanne grófnő és Károlyi Melinda grófnő. A fiatal pár közvetlenül az egyházi szertartás után Roggendorfa utasott, hol marcsalii birtokuk rendbehosszúságig maradtak. Este 7 órakor a polgárság fényes fátylós menét adott, a polgári dalárda pedig szerenádót, mely alkalommal Treisz Márton üdvözlölte a kastély urát, nem különben az ifju házaspárt. Az egész község villamos fényárban uszott, melyet es alkalomra rendettek be. Már az idő későre járt, midőn a külső ünnepélyességek a népek éljenek közt véget értek, de a kastély belsejében csak

ekkor kezdődött a fényes „bál”, a pezsgő élet, a jó kedv, mely a budapesti Berkes zenéje mellett reggelig tartott. Az esküvőt megelőző estén az özvegy, gróf Csekonicz Jánosné teremben volt fényes estebéd a vendégek tiszteletére.

— Lemészárolt család. Vadállati kegyetlenséggel végrehajtott négyezeres gyilkosság rémülete tartja izgalomban a szomszédos Perlasz lakosságát. A bestiális gyilkosok kiirtottak egy egész családot: apát, anyát és két gyermeket. Szombat este nyolcz óra tájban vevő szándékkal igyekezett egy földműves a szomszéd Kerschner-boltba. Tárványitva volt a boltajtó, benn pedig világolt a lámpás, de egy lélek sem mutatkozott, amikor a vevő belépett. Darabig türelmeskedett, de mikor öt perc is beletelt, anélkül hogy a házbeliékből valaki is jelentkeznék, közeledett a bolt helyiséget a lakószobák-tól elválasztó ajtóhoz: hogy beszóljon. Alig ért azonban az ajtóhoz, a rémülettől gyökereket vertek a lábai. Hogy véletlenül az áruállvány mögé nézett, vérfagyasztó látvány tárult szeméi elé. Ott feküdt Kerschner László a bolttulajdonos, felesége és nyolcz éves fia holtan, átmetszett nyakkal. Segélykiáltásaira odaérkezett néhány szomszéd, akikkel aztán bejárta a lakást is. A második szobában újabb borzadály várt a kutatókra, ott hevert a padlón a lemészárolt család leánygyermeké, aki már úgy látszik aludni tért, amikor a gyilkosok működni kezdtek. Egy cseléd, aki mindössze három napja volt a Kerschner-családnál, megfutott a végzetes estén, amikor három embert gyanus szándékkal látott betérni gazdája boltjába. Az ő vallomása vezethette a vizsgálatot nyomra, mert mint egy délután érkezett táviratunk tudatja, a gyilkosokat már elfogták. Pertz Luku, Alexa és Marincsev Glisa perlaszi juhászok ezek és kegyetlen tettüket a pancsovai kir. törvényszék ügyésze elítélte, aki tegnap óta Perlasson időzik, már be is ismerték. Vallomásuk részletei még hiányoznak; annyi szivárgott mindössze ki belőlük, hogy néhány kötéslevelüket akarták Kerschnertől elrabolni, akinek azok alapján adóssai voltak.

— Községek mozgalma. Szent-Hubert, Károlyliget és Szeultour községek azzal a kérelemmel fordultak a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatósághoz, hogy a nagykikindai pénzügyi biztosságtól el a szombolyai pénzügyi biztossághoz csatoltassanak. Indokul felhosszák, hogy ugy közigazgatási, mint törvénykezési tekintetben Zsombolyához tartoznak, azonkívül oda közelebb is esnek.

— Koszorúmegváltás. Steinitzer Géza ur, a „Torontálvármegyei takarékos és hitelbank” vesériszgatója lapunkhoz 20 frtot oly kérelemmel küldött át, hogy ezen összeg Schwarcs Mihály gyanús elhunytá folytán koszoru megváltás címén a helybeli szegények között felekezeti különbség nélkül kiosztassék. A nevezett összeget a polgármesteri hivatalnak küldték el.

— Eljegyzés. Dr. Buding Miklós nagy-összi községi orvos eljegyezte Fulajtár Emília kisasszonyt Nagy-Szent-Miklóson.

— Elmebajos váltóhamisító. Megirtuk volt néhány héttel ennekelőtte, hogy a nagykikindai kir. törvényszék gondnokság alá helyezett egy fiatal gavallért, akit Torontál megyében is sokan ismernek korábbi szerepléséről. Bajzát József, az a fiatal ember neve, váltóhamisítással szereste meg magának azt, amit a gondnokság szigorú nyúga alatt, másként meg nem szereshetett. Mikor elfogták, elmebajos jelei mutatkoztak rajta, minek következtében egyelőre a tébolydába szállították. A nagy feltűnést keltő gavallér-tragédia részleteiről a következőket írják:

Bajzát Lajos pozsonyi földbirtokos fia: József néhány hónappal ezelőtt megismerkedett egy Berger Malcsi nevű orfeuménekesnővel, akit egyébként a fővárosból már egyszer kitiltottak, halálisan belészeretett a kis chamonette-énekesnőbe és szívesen fedezte annak drága ékszerait. De valamint véget ér minden a világon, véget ért a Bajzát-fiu pénze is s ő rövid habozás után elhatározta, ha másként nem, hát váltóha-

misítással fog pénzhez jutni. A múlt hónap 30 án Peczredről Budapestre jött, előkelő szállást vett a Hungáriában, asztán magához csatáltatta Schulteis Salamon pénzügynökét és barátságosan megkérte, hogy számoltasson le számára négy olyan ötezer és egy darab tízezer forintos váltót, a melyen mint elfogadó édesapja: Bajzát Lajos szerepel. Schulteis a megbízáshoz híven járt el, szerzett egy embert, a ki az üzletbe belement s miután Bajzát József megkapta a pénzt, visszautazott szeretőjéhez. Néhány nap előtt Schulteishez levél érkezett dr. Vaisz Sándor fővárosi ügyvédől, a melyben azt írja neki, hogy a Bajzát József névre szóló váltók hamisak. A pénzügynök erre feljelentést tett fiatal kliense ellen, kinek ügyében meg is indult a vizsgálat. E közben Bajzát József a fővárosból tünt s így a rendőrségtől a vizsgálat iratait áttették az ügyészséghez, a hol a vizsgálat további vezetésevel Csáran vizsgálobíró biztáék meg. Időközben Bajzát József megkerült s azt állította a váltókról, hogy azok valódiak. De apja azt tagadta. Kihallgatás során Bajzát Józsefen az örültség jelenségei mutatkoztak és így már be is szállították a lipótmezei tébolydába.

— A kuruzslás áldozata. Nagy Kikindáról írják, hogy ott Jerinkity Leposzava mokrinai illetőségű fiatal szerbnő a napokban hirtelen meghalt. A halottkém megállapította, hogy a fiatal nő lelketlen kuruzslás áldozata. A szülők állítása szerint a szerencsétlen fiatal asszonyon, ki Mokrinban volt férjénél, az ottani szülészembertelen operációt végzett, hogy magzatától megszabadítsa. Az operáció után Nagy-Kikindára jött. Az esetet a rendőrkapitány feljelentette.

— Lelet az adóhivatalban. Temeváróról írják: Érdekes leletre bukkantak tegnap a városi adóhivatalban, a városház tatarozása folytán ott felhalmozott törmelék eltávolítása alkalmával. A régi deszkapadlózat felszakításánál a munkások egy asztalterítőt találtak, mely a Temevárott fennállott szabaddkőműves páholyé volt és meglehetősen jó karban van. A szabaddkőművesek jelvénye olajba van festve az asztalterítőn és tisztán kivehető. Láthatók továbbá rajta a kőműves-kalapács, a körző, a szög, egy serleg, a nap, a hold és a csillagok. A terítő alsó végén, mely ezüttel van beaszegeve, látható a páholy jelvénye, továbbá a négy sarokban a négy világtáj: kelet, nyugot, észak és dél. Hogy miként kerül az asztalterítő az adóhivatal padlózata alá, azt eddig nem lehetett megállapítani. Az érdekes leletet átadják a délmagyarországi történelmi és régészeti muzeumtársulatnak.

— A kassa mint guillotine. Verseczi levelezőnk jelenti: Kalderás Juon germánai illetőségű parasztember, a ki emberölés miatt négy esztendőtt töltött az illavai fegyházban, pár hét előtt kiszabadult s hazaérkezvén, mindenkéltől utána nézett kis gazdaságának, melyet meglehetősen elhanyagolt állapotban talált. Kivált mikor pár hold szántóföldjét megjárta, nagy elkeseredésre azt vette észre, hogy az ő szomszédja Todoroszku Marko, felhasználva az ő távollétét egy keskeny darabot elszántott a földjéből s e miatt napokig heves tárgyalás is folyt a két paraszt közt. Tegnap Kalderás kiment a földjére, hogy egy kis takarmányt kaszáljon s a véletlen épp akkor hozta ki Todoroszkut is a földjére. Persze a szomszédok megint rátértek a vitás ügyre s megállapodtak, hogy kíméréssel békés egyességet kötnek. Más eszköz híján kassanyéllel kezdtek mérgetni a földet, de még felerészével se készültek volt el, midőn ismét veszekedés támadt közöttük s a kiszabadult rab végre olyan dühbe jött, hogy ellenfelét földre teperve, nyakát a kassa felfelé fordított élére szoritotta s egy hatalmas rándítással a szerencsétlen ember fejét teljesen elválasztotta a törstől. A csendőrség még az nap elfogta a gyilkost és mivel az beismerete tettét, azonnal át is szolgáltatta a versecsi járásbírósnak.

— Halálozás. Módosról írják, hogy ott Korhetz József 48-as honvédhadnagy és Módos község volt jegyzője, e hónap 9 én 71. évében hosszas szenvedés után meghalt.

— Megtámadott leány. Sándorházáról írják, hogy a lovrini országoton a napokban Lúszter Katalin fiatal leányt Argyelán György pészaki román legény megtámadta és erőszakot akart rajta elkövetni. A leány segélykiáltására emberek siettek elő, mire a vakmerő legény a leány kendőjével és arany nyakékével együtt elfutott. A lovrini csendőrség Argyelánt még az nap letartóztatta.

— Csöd. Visnyowszki Márkus nagy-

kikindai rőfösáru kereskedő csödtöt mondott. Csödbiztos dr. Schulek Kálmán kir. törvénési bíró, tömeggondnok Eremita György ügyvéd.

— Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudomására hozni, hogy őszi bevásárlási utamat befejezve Bécsből hazatértem és most a legújabb divat szerinti női konfekciókból, u. m. gallérok, pelerine-ek, capes, kabátkák és esőköpenyekből dus raktárt tartok az őszi idényre a legköltségszerűbb és a lehető legolcsóbb árak mellett. Minden hűlgyet a saját érdekében tisztelettel figyelemztetni bátorodom, hogy szükségletei fedezése előtt a legnagyobb szakértelemmel összeállított áruraktáramat sziveskedjék megtekinteni. Kovács Gedeon.

Színház.

Charley nénye.

Akik Brandon Tamás telivér angol, vas-kos humortól duzzadó farsangi bohózatát a bécsi Carl-Theater néhány tagjából összeverődött trupp előadásában még a nyáron láthatták, sajnos egyértelműséggel konstataálhatták szombat este, hogy bizony könnyebb a németet szidni, mint lefőzni. Mi türés tagadás: a magyar reprize mesze mögötte maradt a német bemutatónak s ha ezzel szemben mentő körülményt keresve sokan azzal vélik az első nyári előadás nagyobb sikerét megokolhatni, hogy a német társulat több száz előadást magában foglaló körútján mindig csak ezt az egy darabot adta s így nem esuda, ha az alakok az egyes szereplőknek annyira a vérökbe mentek át, hogy ugyasólva második természetükké váltak, hát mi azt készséggel acceptáljuk. Természetesen csak mentésképpen. Mert a mentés mitemen változtat azon a konkrét dolgon, hogy Charley nénye magyar diadalpályáján hátrányos összehasonlításokra szolgáltatott alkalmat. Hogy a szombati előadás tempója nem volt az az élénkségű, aminőt az ilyen vastag komikum egyveleg általános hatás dolgában szinte megkövetel, azt az előjáróban említett gyakoroltság hiányának tudjuk be, de hogy a szereplők egyike-másika orfeumba se illő egyértelműségekkel, sivár tragárságokkal és hajmeresztő improvizációkkal vélte a tempo élénkségének a hiányát pótolhatni és ebben a törekvésében egyenest a legmagasabb karzati régiók isléséhez alacsonyodott, ez mindennél megrovandóbb kinövése a vidéki színház amugy is számos modorosságának és legfőbb tényezője annak a kéjelmetlen érzésnek, amelyet Ferenczy, Vihary a tutti quanti visszatetsző mókéai a közönség jobb islésű részében kellették. Holóczy Ilonát nem szívesen láttuk ebben a dühösen ugrándozó, eszeveszetteen ficzánkoló társaságban, de rajta is meglátszott, hogy a legöregebb chanteuse-öket is mepirító durvaságok légkörében nem jól érzi magát. Engedte, hogy ide-oda tolják és kedves gyámoltalansággal igyekezett a Ferenczy Vihary-Delli-trias isléstelenségeinek nivójához illeszkedni. Könnyves és Szebenyi csakugy tartózkodtak a környezet mértéktelen túlzásaitól, mint Holóczy Ilona. Kövi, Köviné és Molnár Vilma egyszerűen unalmasak voltak, Kápolnai Irén halk beszéde meg lerontotta azt, amit játékbéli ügyessége révén előnyül tudhatnánk be.

K.

Viola.

A rablóromantika kiveszett s már csak a rablók vannak meg romantika nélkül. A szinpadon is csak a frakkos gazemberekkel találkoznunk manapság s el sem akarjuk hinni, hogy azok a jó képű magyar fiuk, kik értelmesen szavalnak és szép nótákat énekelnek — mind gazemberek legyenek. Régen volt, mikor Szigeti József Violának, az alföldi haramiának tragikus sorsát színműbe foglalta. Abban a korban még nem bánták az emberek, hogy minden felvonásban két változás van s minden változásban legalább ötször lőnek, hol puskával, hol pisztollyal. Meg is keserülte minden szinigazgató, ki az utóbbi években ki mert rukkolni Violával, csak Füredi, a szerencsés Füredi nem. A színház tegnap csaknem egészen megtelt, a földszinten erősen, a karzaton ijesszően. S hogy mulattak! A legelcsépeltebb elmésségre is falrengető habotört ki s volt taps bőven. Szóval eltekintve néhány asszonytól, ki hazamenet a fülét (a saját fülét) fogta, pompásan mulatott a közönség. A

szereplők nevezetesen Könyves, Holéczy Ilona, Kápolnai Irén, Kövi és Köviné, Szabenyi, Vihary, Földváry, Leövey (a cigányok immár elismert alakítója) és Ferenczy, valamennyien részváltak a hálás, elismerő tapsokra.

Közgazdaság.

A „Nagybecskereki takarékpénztár.”

Mit tesz egy pénztár az étében czéltudatos vezetés, komoly munka és becsületes kezelés, azt megmutatja a „Nagybecskereki takarékpénztár” példája. Alig egy évtized alatt ez intézetnél oly haladás ment végbe, mely páratlan a vidéki takarékpénztárak életében. A nevezett pénztárat ugyanis 100,000 forintról 160,000 forintra emelte fel részvények 140 forintjával keltetve el. Amellett említést érdemel még az a körülmény is, hogy fővárosi pénztárak szintén résztvettek a részvényjegyzésben. Oly eredmény ez, melyre esen finane-operáció tervezője és keresztülvívője, Oldal Antal jelenlegi vezérigazgató méltán büszke lehet. Az ige a tegnapi megtartott rendkívüli közgyűlésben vált testté, melyről a következő részletes tudósítást közzéljük.

Oldal Antal vezérigazgató melegen üdvözlélvén a jelenlevőket, konstatálja, hogy az alapszabályokban előírt számú részvényesek képviselve vannak, a rendkívüli közgyűlést megnyitja. Ad hoc elnöknek egyhangulag dr. Kiss János választott meg.

A vezérigazgató indítványa alapján a közgyűlés a következőket határozta:

1. A részvénytőke a jelenlegi 100,000 frtről felemeltetik névre szóló 100-100 frt névértékű új részvény kibocsátása által 160,000 forintra;
2. az új részvények kibocsátási ára darabonként 140 forintban állapítatik meg, mely összegből 40-40 forint a tartalékalaphoz csatoltatik s

3. a következő határidőkben fizetendő be: 40% vagyis 56 forint 1894. október hó 22-éig 30% „ 42 „ „ november „ 22-éig 30% „ 42 „ „ december „ 22-éig

A befizetett összegek után 1894. december hó 31-éig 5% kamat térítetik meg, azontul az új részvények a régiakkal egyenlően részesülnek az üzlet jövedelmeiben.

4. A jelenlegi részvényeseket az elővételi jog

1 drb részvény után 1 drb új részvényre
2-3 „ „ „ 2 „ „ „
4-5 „ „ „ 3 „ „ „
s ezentul minden 5 darab részvény után 3 darab új részvényre illeti meg.

Az elővételi jog 1894. október hó 22-éig gyakorlandó.

5. Az igazgatóság megbíztatik, hogy azon részvényeket, melyekre nézve az elővételi jog 1894. október 22-éig nem gyakoroltatik, legjobb belátása szerint, azonban nem 140 forintos áron alul, szabad kézből eladja.

6. Az új részvények 1895. január hó 1-től keltezendők s a forgalomban lévő szövegével s az utóbbiak szelvényeszámainak megfelelő szelvényekkel látandók el.

Következett egy igazgatósági állás betöltése. Egyhangulag megválasztott dr. Brájjer Lajos.

Miután a közgyűlés még az elnöknek és a szavazatszdó bizottság tagjainak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, elnök az ülést bezárja.

Táviratok.

A szerb király Budapesten.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tegnap este a szerb király tiszteletére udvari ebéd volt, a melyen a két király egymás egészségére és a két állam közt való jó viszony megőrzésére üritett poharat. Sándor király este megjelent az operában és végignézte a Navarrai leány disztribúcióját.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják, hogy ott az a hír van elterjedve, hogy a szerbek ifju királyának budapesti látogatása házassági tervvel van összefüggésben.

A kereskedelemügyi miniszterium.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben azt beszélik, hogy Lukács Béla helyébe, aki a millenniumi kiállítás elnökének megy, Matlekovics Sándor volt államtitkár nevezik ki a kereskedelemügyi miniszterium élére.

A nemzeti színház igazgatója.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A nemzeti színház igazgatójának, mint hirlik gróf Festetich Andort nevezik ki.

Elnök-válság a lovaregyületben.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Bathiány Elemér lemondott a magyar lovaregyület igazgatósági elnökségéről.

A belga választások.

Budapest, okt. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Brüsszelből telegrafálják, hogy a belga választások, amelyek most zajlottak le, a klerikalizmus megfogakozását és a szocialisták aránylag való megszaporodását eredményezték.

Kimutatás

A „Torontálmezei Takaré- és Hitelbank” 1894. évi szeptember havi forgalmáról.

Pénztári betétek	
Állása augusztus hó végével	764207 75
betétek szeptember hóban	112011 60
összesen	876219 35
visszafizetések szeptember hóban	116580 52
Állása szeptember hó végével	759638 83
Leszámitolási üzlet	
Állása augusztus hó végével	786425 39
leszámitoltott szeptember hóban	399533 45
összesen	1185958 84
visszleszámitoltott és visszafizetett szept. hóban	369266 63
Állása szeptember hó végével	816692 21
Előlegek értékpapirokra	
Állása hó augusztus végével	8473 —
kiadások szeptember hóban	— —
összesen	803 —
visszafizetések szeptember hóban	— —
Állása szeptember hó végével	8170 —
Ingatlan kölcsönök	
Állása augusztus hó végével	88818 62
kiadások szeptember hóban	403 88
összesen	89222 50
visszafizetések szeptember hóban	12 50
Állása szeptember hó végével	89210 —
Pénztári forgalom	
egyenleg augusztus hó végével	24298 94
bevételek szeptember hóban	781713 21
összesen	806012 15
kiadások szeptember hóban	802389 58
egyenleg szeptember hó végével	3622 57

REGÉNY-CSARNOK.

BOSSZUBÓL.

Olasz regény. Irta: Cordella.
A „Torontál” számára fordította: Gyérke.
(Folytatás).

— Igazságtalanul ítéli meg Elzát, folytatá Renata, — őt már gyermekkorában elkényezteték egy kicsit, vidán kedélyvel áldotta meg a természet és csupán azért nem bajlódik a gyermekével, mert tudja, hogy nincs reá szükség; de higgye el, hogy nem rossz nő s annyit biztosan mondhatok, hogy szereti gyermekét.

— Majd megvállik, mondá Ede felsóhajva.

XXIII.

Mikor Renata visszatért a városba, csendesen akart élni és csak ritkán szándékozott társaságokba menni, épen hogy ne jöjjön ki a szokásból, csak néhány benső barátját gyűjté maga körül, sokat festegett s legszívesebben kis keresztleányával játszott, a kiből annál nagyobb öröme telt már, mert kezdett egyetmást motyogni, alig telt be a nézésével és a dédelgetésével.

Elza pedig előbbi szokása szerint reggel megesókolta, kissé megtáncoltatta, de nemsokára belefáradt abba is s átadta a dajkának a szavakkal:

— Legyen csak nálad, én csak akkor szeretek a gyermekekkel babrálni, mikor már nagyobbak.

Egyetlen gondolata az volt, hogy milyen

ruhákat rendeljen Párisból, milyen estélyt adjon, mert nem engedhette egy pillanatra sem megrendülni azt az általános véleményt, hogy ő a városnak lelegegansabb és leggazdagabb asszonya.

A többek közt egy nagyszerű jótékony-célú ünnepélyt tervezett, a melynek ő lesz a védnököje. A siker biztosítva volt már előre, tudta, hogy valamennyi urinő részt vesz benne s városzerte készülődtek jóelőre az ünnepélyre.

Ó egy pompás ruhát rendelt Párisból, a mely remekül illett neki. Az időnyen az lett volna az utolsó mulatság, tehát úgy számított, hogy úgy kiveszi részét a mulatságból, mintha minden élvezetről le kellene azután egy eszten-deig mondania. De épen az ünnepély előtti estén beteg lett a kis leány. Egész télen át egészséges volt a gyermek és épen az nap kellett megbetegednie! Hát még azt a legutolsó mulatságot sem élvezheti már nyugodtan végig?!

Eros lázban feküdt a leányka, de Belfiore márkiné megnyugtatta leányát, hogy nincs semmi ok aggodalomra; onnan van a láza, hogy most jön a foga. Az orvos úgy nyilatkozott, hogy még nem mondhat bizonyosat, talán csak meghülés a baj, azonban az is meglehet, hogy komolyabb természetű a betegség; azt csak holnap állapíthatja meg határozottan.

Ede megütözéssel látta, hogy a gyermek rosszullete dacára is zavartalanul folynak az előkészületek az ünnepélyre.

Est már nem nézhette el szó nélkül és szemrehányó hangon így szólt a feleségéhez:

— Csakugyan volna annyi lelked, hogy elmennél holnap a mulatságba?

— Hát azért, mert a gyermeknek most jön egy foga, itthon maradjak egy olyan ünnepélyről, a melyet én magam kezdeményeztem?

— De nagy láza van!

— Engistenem, gyermekeknek könnyen megy az a láz; ma még betegnek látszanak és már holnap ugrálnak, kacagnak. Ha mindenki úgy gondolkodnék, mint te, hogy a kinek gyermeke van, az mondjon le az életről!

Az nap nem szólt többet, de mikor másnap látta, hogy a kis Renata még mindig lázas s még hozzá köhög is, Elza pedig éppen arról beszélt, hogy elmegy a mulatságba, — ezt mondta neki Ede:

— Ha éppen menni akarsz, menj, én nem kísérek el, hanem itthon maradok a kicsikét ápolni.

— Majd elkísér a papa meg a mama, felelt Elza egykedvűen.

Már bosszantotta annak a gyermeknek a betegsége; annak a kedvéért nem mondhatott le erről a diadalról, melyet Párisból rendelt pompás toalettje előre biztosított számára, hiszen oly nagyszerűen áll rajta, mintha ráöntötték volna. Csak ennyit mondott még férjének:

— Te mindig ilyen nagy dolgot csinálsz egy kis meghülésből. Különböznél, mert Renata úgy sem jön el a mulatságra és megígérte, hogy vigyázni fog a gyermekre.

Hanem Ede semmi szín alatt sem akart menni és mikor Elza még egyre mondogatta, hogy csak jöjjön bátran, a márkiné bosszusan kösbevágotta:

— Hagyd békén, jobban fog ő itthon mulatni Renatával, mi meg majd az ünnepélyen mulatunk. Kölcsönös lesz a szabadság.

Elza egészen felöltözködve még egyszer bement a gyermekszobába s így szólt Renatához, a ki a mellett ült:

— Hiszen olyan piros-fehér az arca, mint az alma! Tulzott aggodalmak... Azért van láza, mert jön a foga. Mikorára visszajövünk, fogadni merek, hogy jobban lesz. Okosan teszték, ha kipihenek magatokat. Hiszen itt a dajka, vigyázz rá! A viszontlátásra! Jó mulatást!

(Folytatása következik.)

Nagybecskereki városi színház.

Bérlet szünet. Idény-előadás 10

Hétfőn, 1894. október 15-én:

N Á N I,

vagy: A glogováci svábok.

Eredeti népszínmű 5 felvonásban. Irta: Follinus Aurél.
Zenéjét szerző: Erkel Elek.

S z e m é l y e k:

Kreutzer Micháel, gazdag sváb paraszt	Ferenczy Frigyes
Szepe,) gyermekei	Lágh Jenő
Náni)	Fejes Lidi
Ózvegy Molnárné	Kövyne Julia
Józi,) gyermekei	Földváry József
Bódi,)	Szabenyi A.
Szilárd Péter	Vihary E.
Róza, leánya	S. Molnár Vilma
Lupi bácsi	Kövy Ede
Sándor fia, jogász	Könyves Jenő
János, pinceszér	Delli Henrik

Kezdeté fél 8 órakor.

Holnap hétfőn szinre kerül: „Charlie nénye.”

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

H i r d e t é s e k.

4025. k. u. szám 1894.

(736-1.1)

Árverési hirdetés

A nagy-beckereki kir. ügyészség felügyelete alatt álló nagy-beckereki fogházban-kiselezett-következő épület és szoba szerelvényekre úgy mint:

247 drb fenyődeszkára;
40 drb vas prics-állványra;
20 drb fa prics-lábra;
13 drb vasalt, jó állapotban levő fenyőajtóra;
6 drb jó állapotban levő kemény-faajtóra;

4 drb ablakra kerettel és szárnyakkal;
4 drb nagy vas-ablakrostélyra;
4 drb kisebb vas-ablakrostélyra;

továbbá különböző sarokvasara és több szekerrakomány deszka és gerenda darabokra 1894. évi október hó 22-ének reggeli 9 órakor a fogház udvarán kezdetét veendő szóbeli árverés hirdettetik.

As eladásra kerülő anyag a fogház udvarán megtekinthető.

Nagy-Beckereken, 1894. évi október hó 11-én.

A kir. ügyészség.

15729. ki. sz. 1894.

(748-2.1)

Hirdetés

A Nagy-Beckerek városában legtöbb adót fizető s a jövő 1895-ik évben e címen képviselőtestületi tagságra jogosultsággal bírók névjegyzékének összeállítására megválasztott küldöttség folyó évi október hó 18-án, 19-én és 20-án mindenkor d. e. 10-12 óráig tartja nyilvános üléseit a városház üléstermében. Miről az érdekeltek ezennel értesítettek.

N.-Beckereken, 1894. évi október hó 15-én.

Krsztics János,
polgármester.

941. bvk. sz. 1894.

(754-1.1)

Árverési hirdetés

Közhirre tétetik, miszerint a tekintetes nagy-beckereki kir. járásbírósnak 1894. évi 10159. szám alatt kelt végzése folytán a nagy-beckereki gör. kol. szerb egyházközség végrehajtató részére Grcsits J. nagy-beckereki lakosnál 418 frt tőke, ennek 1894. évi május hó 1-és napjától járó 6% kamatai, 22 frt 50 kr. perköltség, 15 frt 95 kr. végrehajtás kérvényi, 5 frt 45 kr. végrehajtás fogantatási s netalán még felmerülendő megítelt s megítélendő költségek erejéig kielégítési végrehajtás utján 1894. évi augusztus 17-én lefoglalt 1422 frttal becsült butorok és bolti cikkekkel álló ingóknak alperes tüzletében N.-Beckereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1894. évi október 24-ik napjának délelőtt 10 órára tüzletett ki, az 1894. évi 10593. sz. a. k. végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, miszerint az 1881. évi LX. toz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirhoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy később bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybeckereken, 1894. évi október hó 6-án.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.

8497. sz. 1894.

(737-3.3)

Arlejtési hirdetés

Mokrin község tulajdonát képező közlegelőből eszközölt occnpatió kiderítésére és a közlegelő határainak megjelölésére elkészítendő műveletre az árlejtés a képv. testületnek 91. kgy. számú megvehetőségi-lag is jóváhagyatott határozata folytán ezennel kiiratik.

Az árlejtés f. évi november 5-én d. e. 9 órakor Mokrin község tanácstermében fog megtartatni.

Kikiáltási ár 2000 frt.
A feltételek alólírott előjárásnál megtudhatók.

Kelt Mokrinban, 1894. évi október hó 8-án.

Az előjárás.

Egy szép lakóház,

a melyben három szoba, zárt tüvegolyosó, konyha, éléskamra, mosókonya és pácze van, a hozzá tartozó

nagy kerttel

azonnal bérbeadandó.

Bővebbet

(740-3.3)

Wégling István,
közs. tanító urnál.

Nagybeckereki Takarékpénztár.

A Nagybeckereki takarékpénztár részvényeseinek ma tartott rendkívüli közgyűlése a részvénytőkének névre szóló 600 drb 100-100 frt névértékű új részvény kibocsátása utján 160000 frtra való felemelését elhatározta azzal, hogy:

1. A részvények kibocsátási ára darabonként 140 frt, mely összegből 40-40 frt a tartalékalaphoz csatolandó s a következő határidőkben fizetendő be:

40%	vagyis 56 frt	1894. október	22-éig
30 "	" "	1894. november	22-éig
30 "	" "	1894. december	22-éig

A befizetett összegek után 1894. december hó 31-éig 5% kamat térítetik meg, azontul az új részvények a régiekkel egyenlően részesülnek az tüzlet jövedelmeiben.

2. A jelenlegi részvényeseket az elővételi jog

1 drb régi részvény után	1 drb új részvényre
2-3 " " " "	2 " " "
3-4 " " " "	3 " " "

s azontul minden 5 drb régi részvény után 3 drb új részvényre illeti meg. Az elővételi jog 1894. október hó 22-éig gyakorlandó.

Felhívjuk ezek folytán a t. részvényeseket, hogy a nekik biztosított elővételi jogot a régi részvények bemutatása mellett legkésőbb 1894. október hó 22-éig bezárólag annál is inkább érvényesíteni sziveskedjenek, mivel azon részvényeket, a melyekre nézve az elővételi jog a határidőn belül nem gyakoroltatik, az igazgatóság belátása szerint szabad kézből eladni fogja.

Nagy-Beckerek, 1894. október hó 14-én.

(747-1.1)

Az igazgatóság.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy helyben a Hunyady-utcában, az Eckstein-féle házban a modern kor követelményeinek megfelelő

szállítási- és bizományi-üzletet

nyitottam.

Mint Hirsch C. H. & Co. bécsi és a magyar kiviteli és csomagszállítási r. t. budapesti csomagszállító, valamint Schneider J. és Társa budapesti és bécsi nagyszállító cégek képviselője azon helyzetben vagyok, hogy ugy darab, valamint waggonárak szállítását a hajó- és vasuti állomásokról és vissza a leggyorsabb kiszolgálás biztosítása mellett a legjutányosabb áron eszközölhetem.

Különös figyelembe bátorodom ajánlani költözködési berendezésemet, mely már a legközelebbi negyedben használható.

Nagy-Beckerek, 1894. évi október hó.

(731-3.3)

Sonnenfeld Emil.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybeckereken.